

_____ **Bíróság**
Budapest, 2008. _____
_____ **Rendőrkapitányság útján !**

=====

Szabálysértési szám: _____

Tárgy: kifogás

Tisztelt Rendőrkapitányság!

Alulírott, _____ (lakcím: _____) a fenti számú, jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés elkövetése miatt indult szabálysértési ügyben hozott határozattal szemben a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 88. § (1) bekezdés alapján az alábbi

k i f o g á s t

terjesztem elő.

Kérem a T. Rendőrkapitányságot, hogy a fenti ügyben a _____-án meghozott, fenti számú, pénzbírságot kiszabó határozatot a Sztv. 89. § (1) bekezdése alapján visszavonni szíveskedjenek, ennek hiányában kérem a kifogás bíróság részére elbírálás érdekében történő felterjesztését.

Kérem a T. Bíróságot, hogy amennyiben a _____ Rendőrkapitányság a kifogásnak megfelelően nem vonja vissza határozatát, úgy szüntesse meg az eljárást szabálysértés hiánya miatt az Sztv. 84. § (1) bekezdés a) pontja, a 93. § (1) bekezdés c) pontja és 94. § (2) bekezdés b) pontja alapján, másodlagosan– az előző kérelem teljesítésének elmaradása esetére - pedig kérem, hogy az eljárást az Sztv. 67. § (1) bekezdés a) pontja alapján felfüggeszteni szíveskedjenek.

A kifogás indokolását az alábbiakban fejtem ki.

A) Tényállás

A fenti számú határozat _____ Ft pénzbírságot szabott ki rám jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés elkövetése miatt.

B) Indokolás

1.

A feljelentésben foglaltak szerint 2008. április 11-én ___ óra ___ perckor a Budapest I. kerületben található Roosevelt téren be nem jelentett demonstráción vettem részt, amelynek keretén belül a tömeggel együtt átvonultam a Lánchídon keresztül a Budapest I. kerület Clark Ádám térre.

A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. tv. (Gytv.) rendelkezéseire figyelemmel a rendőrség a rendezvény feloszlatta, amelynek érdekében a helyszínbiztosítási parancsnok felszólítást intézett a tömeg felé.

A rendőri jelentés tartalma szerint több felszólítás is elhangzott, amelyek tartalmazták a távozás meghatározott irányát, biztosítva az arra megfelelő időt.

A felszólítás tartalmazta, hogy amennyiben az abban foglaltaknak nem tesznek eleget, szabálysértést követnek el, és annak továbbfolytatása esetén előállításukra kerül sor.

Fentiek ellenére a rendőri jelentés szerint helyszínen maradtam, passzív engedetlenséget tanúsítva szembehelyezkedve a rendőri intézkedésnek. Ennek következtében eljárás a tömegeből kiemeltek, előállítottak.

A rendőrség indokolásával ellentétben a 2008. április 11-i események hivatalból történt vizsgálata alapján készített OBH 2452/2008. számú – 2008. május 19-én kiadott – jelentésében dr. Szabó Máté az állampolgári jogok országgyűlési biztosa az alábbi megállapításokat tette, amelyeket saját álláspontomként is kérek figyelembe venni:

„A kapott tájékoztatás és a csatolt iratok alapján megállapítottam, hogy a BRFK az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében meghatározott *diszkrimináció tilalmába ütköző módon* járt el akkor, amikor a „felkészülési időre” (annak meglétére vagy hiányára) hivatkozva egyes elkésetten bejelentett rendezvények megtartását tudomásul vette, míg másokat érdemi vizsgálat nélkül elutasított. A Rendőrségi által folytatott gyakorlat különösen azért ellentétes a gyülekezési jog gyakorlásával összefüggésben a diszkrimináció tilalmával, mert - bár kétségtelen, hogy az esetek jelentős hányadában a gyülekezési jog gyakorlását segítette elő - az önkényes eljárás veszélyét hordozza magában. „

„A Clark Ádám téri demonstrációra tartó tömeg feloszlatásával kapcsolatban megállapítottam, hogy

-a Rendőrség olyan - erőszakos cselekményeket meg nem valósító - tömeget kezdett el feloszlatni, amely nem egy demonstráción vett részt, hanem arra igyekezett, és ezzel a békés gyülekezéshez való joggal összefüggő visszásságot okozott;

-a Rendőrség az oszlatás megkezdése előtt a bejelentés elutasításáról nem értesítette a demonstráció szervezőjét, ilyen szóbeli értesítésre csak a három felszólítást követően a Clark Ádám téren került sor, és ezzel a békés gyülekezéshez való jog, valamint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét okozta;

-a Rendőrség első felszólítása, amely a Lánchíd közepén hangzott el, a Clark Ádám tér egyes részein érthetetlen volt, a felszólításokban távozási irányként pedig olyan közterületet jelölt meg, amely a helyszíntől több kilométerre található. E nem mindenki számára hallható, érthető és értelmezhető felszólítás nem tekinthető olyannak, amely megfelel a Gytv.-ben meghatározott — tömegoszlatást megelőző - felszólítással szemben támasztott követelmények. Azzal, hogy a Rendőrség érthetetlen és nehezen értelmezhető felszólítást tett, a gyülekezéshez való jog sérelmét okozta;

-a Rendőrség azzal, hogy az első - előzőekben már minősített - felszólítást követően mintegy 10 perccel lezárta a Clark Ádám teret, nem biztosított megfelelő időt a helyszín békés elhagyására, a békés gyülekezéshez való jog sérelmét okozta;

-a Rendőrség azzal, hogy a tömegoszlatás indokaként a bejelentés elkésettségét jelölte meg hátrányosan megkülönböztette e demonstrációra igyekvő személyeket és a demonstráció szervezőjét mindazokkal szemben, akik korábban szintén a Gytv.-ben meghatározott 3 napos határidőt be nem tartva jelentették be rendezvényüket, de e bejelentéseket a Rendőrség tudomásul vette.”

„Az előállított személyek a meghallgatásukkor szinte minden esetben elsődlegesen az előállítás jogalapját kifogásolták, azt állították, hogy a rendőri felszólításnak engedelmeskedtek, a rendőrökkel szemben sem aktív, sem passzív ellenállást nem tanúsítottak, legfeljebb a Clark Ádám teret nem volt módjuk időben elhagyni.

A munkatársaim által a helyszínen tapasztaltak, illetve a BRFK helyszínen készített felvételei alapján megállapítható, hogy a téren tartózkodók folyamatos mozgásban voltak, el kívánták hagyni a helyszínt, ellenállást nem tanúsítottak, vagyis semmilyen - általam ismert - körülmény nem utalt arra, hogy a tömeg magatartása erőszakossá vált volna.

A BRFK tömör tájékoztatása szerint az előállításokat minden esetben az indokolta, hogy az előállított személyek a szabálysértést az abbahagyásra való *felszólítás után is tovább folytatták*. A Clark Ádám térről történt előállítások végrehajtásáról szóló rendőri jelentések minden esetben - szóról-szóra - arra hivatkoznak, hogy a tömeg tagjaként az előállított személy nem tett eleget a rendőri felszólításnak és nem hagyta el kellő időben a teret, ezért az adott személyt igazoltatták, majd előállították. A jelentések - a cselekmény mérlegelését teljes mértékben nélkülöző - nagyfokú *eljárás* „*automatizmusról*” árulkodnak, holott az előállítás olyan személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés, amelynek indokoltságát minden esetben, minden eljárás alá vont személynél külön kell vizsgálni.”

„Az igazoltatások és az esetleges szabálysértési feljelentések mellett azonban álláspontom szerint végképp *semmilyen körülmény nem indokolta a téren maradóknak tömeges előállítását*, figyelemmel a feloszlattal kapcsolatos rendőri intézkedések félreérthetőségére (különösen az elvonulás irányának megjelölése), és arra, hogy a tömeg magatartása mindvégig békés volt .”

„A helyszíni tapasztalatok és felvételek alapján vitatható, hogy a tér körbezárásáig a tömegben lévőkkel szemben személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedések elrendelése szükséges lett volna: a résztvevők hol gyorsabban, hol lassabban - a megfelelő irányt keresve - igyekeztek elhagyni a helyszínt, nem keveredtek konfliktusba a rendőrökkel. A terület körbezárása után pedig a téren maradóknak nem is volt lehetőségük a jogszerű intézkedésnek, felszólításnak engedelmeskedni, mert a helyszínt immár nem hagyhatták el semmilyen irányban, vagyis helyzetükből adódóan kénytelenek voltak „tovább folytatni” az állítólagos szabálysértést.

A rendőrség a személyes szabadsághoz való joggal összefüggő visszásságot okozott akkor, amikor pusztán a nem kellően gyors elvonulás miatt, automatikusan ~ a szabálysértési feljelenléssel egyidejűleg - a feloszlattott rendezvény területén tartózkodó személyeket előbb körbezárta, majd előállította.”

„Úgy vélem, elenyésző annak valószínűsége, hogy több különböző személlyel szemben párhuzamosan fogantatott intézkedést több, önállóan intézkedő rendőr betű szerint ugyanúgy foglaljon össze. Éppen a feltűnő hasonlatosság miatt kétségesnek tartom, valamennyi jelentés alkalmas arra, hogy teljeskörűen és egyaránt reprodukálható legyen az intézkedést megalapozó cselekmény és maga az intézkedés. *Mindez pedig a önmagában alkalmas arra, hogy a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelményével, valamint a tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggő visszásságot okozzon.*”

„Mindezekre tekintettel megállapítottam, hogy mindazon esetekben amikor a parancsnoki kivizsgálás nem, vagy nem megfelelően történt, *a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelményével, valamint a tisztességes eljáráshoz való joggal, továbbá a személyes szabadsághoz való joggal összefüggő visszásság veszélyét hordozta magában.*”

„Az előállítások során tapasztaltokról

Az előállításokkal kapcsolatban, azok technikai lebonyolítását tekintve megállapítottam, hogy a BRFK nincs felkészülve olyan eseményekre, amelyek következtében - előre nem tervezett - nagyszámú előállításra kerülhet sor. Ennek következtében az előállított személyek jelentős részét hosszú ideig „utaztatták” egyik rendőrkapitányságról a másikra, meghallgatásukra jóval az intézkedés

foganatosítása után került sor, ugyanakkor az előállítottak egymással kommunikálhattak, „összebeszélhettek”, amelynek lehetősége éppen az előállítás egyik célját az esetlegesen elkövetett bűncselekmény, vagy szabálysértés felderítését veszélyezteti, vagy teszi lehetetlenné. *Mindez pedig felveti, hogy az előállítás célja nem, az esetlegesen elkövetett bűncselekmény, vagy szabálysértés felderítése, hanem pusztán az előállítottak személyes szabadságának korlátozása, amely a jogbiztonság, valamint a tisztességtelen eljárás és a megalázó bánásmód tilalmával összefüggő visszasságot okoz.*”

Fentiek alapján az alábbi álláspontot kérem figyelembe venni.

Megállapítható, hogy az alkalmazott törvényhely mindkét tényállási eleme hiányzik. A rendőrség eljárása nem volt jogszerű, mivel nem gyülekezést megvalósítókkal szemben rendelte el a felosztatást.

A felosztatás során az eltávozási útvonalat lezárták, megsértve ezzel a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 59.§ (3) bekezdésében foglaltakat.

Az eltávozási útvonal lezárása miatt engedetlenség sem valósult meg, mivel nem lehetett ennek az egyébként nem jogszerű intézkedésnek eleget tenni.

Az Alkotmánybíróság (AB) 2008. május 27-én 75/2008. (V. 29.) AB sz. határozatával megsemmisítette a gyülekezési törvény azon passzusát, amelynek alapján a rendőrség mérlegelés nélkül köteles volt felosztatni a bejelentéshez kötött rendezvényt, ha azt bejelentés nélkül vagy a bejelentett időponttól, helyszíntől, útvonaltól, céltől, illetve napirendtől eltérően tartják meg. Az AB fenti határozata megállapította, hogy a Gytv. 14. § (1) bekezdésének „bejelentés nélkül, a 7. § a) és b) pontjában foglaltaktól eltérően vagy” szövegrésze alkotmányellenes, ezért azt a határozat közzétételének napjával megsemmisítette. Ennek következtében önmagában a hiányzó vagy késedelmes bejelentésre hivatkozva – más felosztatási ok hiányában – nem oszthatók fel azok a békés rendezvények, amelyeket nem jelentettek be időben. Erre figyelemmel az április 11-i gyülekezés felosztatása jogellenes volt, tehát a helyszín elhagyására vonatkozó rendőri felszólítás nem tekinthető jogszerű intézkedésnek.

Az intézkedés nyilvánvaló jogellenessége miatt a Rtv. 19. §-a alapján jogszerűen tagadhatta volna meg egyébként bárki az engedelmességet.

A jogszabály előírása szerint: „Tilos a tömeget korlátozni a helyszínről történő eltávozásban.” A csapaterős tömegosztatás alapvető céljával ellenkezik és kirívó jogsértést megvalósító eljárás, ha az eltávozásra felszólított tömeget személyes szabadságukban korlátozva körbe zárják. Ezzel megalázó és kiszolgáltatott helyzetbe hoztak olyanokat, akik nem követtek el jogellenes cselekményeket.

Azon túl, hogy nem is tudtam a körbezárás miatt a jogszerűtlen hatósági intézkedésnek eleget tenni, a rendőrhatalóság sem bizonyította azt, hogy az engedetlenség megvalósult. Ugyanis önmagában az, hogy a helyszínen fogtak el, az csupán azt bizonyítja, hogy a helyszínen voltam de nem azt, hogy nem tettem eleget bármilyen felszólításnak, tehát ez a körülmény nem mentesíti a hatóságot az alól, hogy az egyéni felelősségemet bizonyítsa. Mivel azonban nem követtem el a szabálysértést, ezért a bizonyítás sem vezethet eredményre.

Mindezek a fényében a velem szemben indult eljárás megszüntetése indokolt.

2.

Az Sztv. 67. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a *szabálysértési hatóság, illetőleg a bíróság az eljárást felfüggeszti, ha az ügy érdemi elbírálása olyan kérdés előzetes eldöntésétől függ, amelyben a döntés más szerv hatáskörébe tartozik*, így e kifogás elutasítása esetén harmadlagosan kérem a megbízóm ellen folytatott eljárás felfüggesztését hivatkozással a Nemzeti Jogvédő Alapítvány által benyújtott, alább részletezett, soron kívüli eljárásban elbírálásra kerülő 578/B/2007. számon nyilvántartott alkotmánybírósági beadványra.

Mint ismeretes, a Nemzeti Jogvédő Alapítvány az Alkotmánybírósághoz fordult a 32/2007 (III. 06.) Korm. rendelet 3.§-ának 2007. március 6-i hatállyal történő megsemmisítése érdekében, annak alkotmányellenessége miatt. Amint emlékeztet, a kormány még 2007. március 15-e előtt egy március

6-án elfogadott kormányrendelettel új szabálysértési tényállást alkotott, jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség címmel. Az új szabálysértés szerint ötvenezer forint pénzbírsággal sújtható az, aki a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik.

Mihelyt napvilágot látott a kormányrendelet több jogvédő szervezet, így köztük a Nemzeti Jogvédő Alapítvány közösen a Társaság a Szabadságjogokért jogvédő szervezettel, közös nyilatkozatban ítélték el ezen új jogszabály bevezetését, amellyel kapcsolatosan több súlyos alkotmányellenességi aggály is felmerül. E tárgyban aggályait hangoztatta továbbá az Október 23 Bizottság Alapítvány és a Magyar Helsinki Bizottság is.

A 2008. április 11-i eseményekkel kapcsolatosan elkészített – hivatkozott - jelentésében az ombudsman maga is indítványozta a tárgyi jogszabályhely alkotmányellenességnek utólagos vizsgálatát az Alkotmánybíróságnál.

Elsőként kiemelendő az, hogy a szabálysértési törvény már szabályozott ilyen jellegű tényállást rendzavarás néven, ezért ezen új szabálysértés kormányrendeletbe történt foglalása sérti a jogalkotási törvény vonatkozó előírásait. Csak a szabálysértési törvényben lehetett volna ezt a kérdést szabályozni, mivel csak olyan életviszony területén alkothat új szabálysértési tényállásokat a kormány, amelyet a szabálysértési törvény még nem fedett le, itt azonban ez lefedettség fennállt, így tehát ezen kormányrendeleti rendelkezés ezért is alkotmányellenes.

A rendkívül rövid hatályba léptetési időszak is kifogásolható, hiszen a 2007. március 6-án elfogadott jogszabályt 2007. március 11-i hatállyal rendelték alkalmazni.

A jogalkotási folyamatba, - megszegve a jogalkotási törvény ezirányú előírásait - nem vonták be az érintett társadalmi szervezeteket, különösen a jogvédő szervezeteket, amelyek nemhogy támogató véleményt, de határozott tiltakozó álláspontot fogalmaztak meg.

A rendelkezés továbbá érdemben alkotmányellenes, illetve nemzetközi szerződésekbe is ütköző korlátját jelenti a gyülekezési jognak, mivel a rendőri mérlegelésnek széles utat enged, és ez csorbíthatja a gyülekezési jog gyakorlását.

Esetemhez hasonló módon könnyen kerülhet ugyanis egy tüntetés jóhiszemű résztvevője abba a helyzetbe, hogy a tüntetést jogellenesnek minősítő és azt felosztatni kívánó rendőrök pusztán a jelenléte és a helyszín azonnali elhagyásának – adott esetben éppen a rendőrség által lezárt eltávozási útvonalak miatti - elmaradása miatt feljelentést tesznek ellene és ötvenezer forint pénzbírsággal sújtják.

A tüntetések csapaterős felosztatása során már számos alkalommal – különösen nagy számban 2006 őszén – bizonyítottan jogellenesen jártak el az intézkedő rendőrök, ezért nehéz és nem elvárható egy ilyen rendőri cselekmény jogszerűségének helyes helyszíni megítélése. A Nemzeti Jogvédő Alapítvány és több más jogvédő szervezet már többször rámutatott arra, hogy a gyülekezési jog gyakorlásával kapcsolatban az államnak nemcsak tűrési kötelezettsége van, hanem aktív szerepe is, amellyel biztosítani kell a gyülekezési jog megfelelő szintű érvényesülését. Ezen új szabálysértés viszont kifejezetten alkalmas arra, hogy önkényes korlátozás és megszorítás alá kerüljön ez az alapvető alkotmányos jog.

Tisztelettel:
